

-Pamebhamε

"Nimlɔɔ : 29 "Su : -Zroo -Kwε : 2009 "Su -bha 'sëédhε -mü "Gwεetaawo

'Wɔŋ -TAŋŋ -MA 'GÜ 'SËÉDHÉ

Me -dewo -yö -së

-Pameame 'ö -kë kwaa- naɔ "gblüglü -nu -ma 'gü 'sëédhε 'ka bha, -a -bɛn zë -mε -nu yi ka faan -dɔ, -Gblüdë -a 'në -nu kö 'ka ka faan dɔ -a -wo pö -sü -bha -dedewo. -A -kun "gbu- -mε =në 'ö- =trɔɔn =slɔɔ. 'Mε 'ö ö -de nu -a -wo pö -sü -dhε -a =trɔɔn -yö -dho yö- -bha.

Kwaa- =danwo pö "sε 'gü -wɔŋ

'Tikenë 'Dia- -bha -dhioo 'ö-
dɔ "Maadhö

'Tikenë 'Dia- bha, 'tan -bho = badhong -zuö plesidanng -dhε Dhiang 'ö- zë bha, 'wo- -dhε "rege bha, -a -dhε 'kpü- (=tɛdheng) = Mamadu Tanng 'Dia- kwa -mɔɔ -a -bha 'ö bho -mε 'kpü- dɔ -mü 'ö "Maadhö bha- 'gü. bha, 'yö 'Tikenë 'ö- pö ö 'kwa- pö -gɔŋ gɔŋ kwaa- "Kɔdivuaa -se -Yö kë- -pö = dhε -gblü -bha 'ka "sε -gɔ "dhiü -mε -nu -naa -dhioo ya- 'gü. "Su 'ö -kë -gɔŋ 'ka =kwε- -nu -mε 'bha ziö "dhεédhë -yö dɔ. Plesidanng -gbekɔ 'ka 'ö "kwi -zë -wo 'go kwaa- "sε 'gü. =plε, -bhö 'yaannu 'kii -nu =gban -naa 'ö- -dhε zuee bha, -a Buu -nu -wo 'go 'pö- -wεε nu mε "wεε 'bha -dhioo bha. -bha -dhεkpaɔyi 23 'ö -nu 'gü kö "sε -yö -dhε kö -yö -ya 'pö "sε gun -kwε ya- 'gü bha, 'waannu. -gɔ "dhiü, -a -gɛn -mü 'Tikenë -yö -gun -a 'ka 'Yö mε tii "sε 'ö -kë =dhε bhi -zë 'bha -kwε "Maadhö. -Yö kë "tan Niziεε 'ka 'wo- -bha -kaɔŋ dɔ kë.

L'orthographe DAN

Voici ce que nous pouvons utiliser pour savoir lire et écrire en langue dan.			ëë	"këë	daba	ü	'gü	intérieur
Les consonnes et les voyelles que vous ne voyez pas ici sont les mêmes qu'en français.			ën	'kën	rassasier	üü	"güü	amère
Attention:			ëën	=klëën	entourer	ün	=blün	miette
1. c, h, j, qu et x n'existent pas en dan.			εa	"kpεa	sec	üün	glüün	rouler
2. r ne se trouve jamais au début d'un mot.			εan	gεan"	scorpion	ü	"gü	brûler
Voici le reste de l'alphabet :			gw	-gwë	caillou	üü	"bhüü	tarir
Lettres Exemple	Traduction		in	"bin	fleur	u	"tu	oreille
Aa	"kaa	gale	iin	"iin	ou	uu	"tuu	sauce
An	"gan	tirer	l	"wl	parler	-Wo 'dho -kɔ (Les tons)		
Aan	saan	cadeau	u	"gbu-	fort	très haut "dhü arbre		
aɔ	kaɔ	perdrix	kw	=kwaa	main gauche	haut 'kɔ		
aɔn	'daɔn-	araignée	ng	gbeng	nuit	moyen dë père		
bh	-bho	cabris	oo	-zoo	chenille	bas =zε termite		
dh	dhe	mère	ɔ	'pɔ	credit	très bas -dhɔ		
ee	=wee	sel	ɔn	"yɔn	huile	très haut + très bas "klang- singe		
ε	"pε	déchirer	ɔɔn	=yɔɔn	sang	haut + très bas 'yënn- soleil		
εε	=wεε	moquerie	ö	pö	dire	moyen + très bas saa- savon		
εn	-gɛn	pied	öö	töö	panier	bas + très bas =göö- iroko		
εεn	=gblεεn	long	u	"su	lune	moyen + très haut gεan" scorpion		
ë	pë	chose	un	bun	tombeau	moyen + haut kpüü' souche		
			uun	=yuun	asticot			

-Kwaa "Kɔdivua -se 'gü -wɔn

'Bakö 'yii kē -sē kwēe tongtongdhö

Kwa kē- -pö =dhe
'nē -nu 'ö woo 'dho
Nivēssite 'ö 'wo 'bakö
pase 'ö sü -gbeko
(zuee) -dhekpacyi do
-bha 'ö yō- 'ka -a
-kaɔng do (1-10) -bha
'wo me 163 523. 'Me
-nu 'ö genyen -wo -a
-nu =gban -da
'kwēē- -sü 'ö -kwe
ya- 'ka kwaa- "se 'gü

-wo 28 487. -Kwe 'ö -ziö ya
-wo -gun 200 830. =Ya kē
"dhü kö 'yii kē -sē kwēe. Pē
"bin 'ö -ya ka =wlöo bha,
'nē -nu 'ö 'wii genyen -a me
'bha -nu =nē 'wo "gbu bō
siē bha.

Gizame bha 'yii kē -sē
-dhe -nu 'ö- -nu 'gü -dedewo,

-wo -yaaga. "Sigela
-dhe =nē- -dhe
-blēsü 'ka. Me 25
=nē 'ö 'wo kē 'bakö
=slöo. 'Yö Wodiene
-dhe bha 'ö dō mü.
'Yö "Maa "se -yö dō
mü

-Kwaa 'wɔn dō-
'ka =dhe -a -kwe
-yaaga -naa =ne
'bakö 'yaa kē siē -sē
tongtongdhö.

Kwa- -dhe kwaa- "se
'gü -me -nu -gō kö 'wɔn
bha -wo -dhe -ga 'gü
-dedewo. 'Wēēga 'yaa
'dhö. 'Nē 'kpō -me -nu
-wo wo 'gü -dō "gbu- 'ö
'wo =klang- =saa -nu
bho. =Ya kē "dhü 'nē
-nu 'wii genyen -yö -kē
'wēē- -zuö "yi =bhaa -sü
'ka.

"Kpungtaadhē -wɔn -bha

"Gwannē -bha "su 'ö kun "kwi "puu "se 'gü :

"Kwi "puu "se -nu 'wo -kē 'Siinö waa- Zapɔnnɔg 'ka bha, "gwannē 'ö me

'bha -nu 'wo-
-dhe yumaanē "iin
yuaan" bha, -yö kē
"su -kun -a -nu 'gü
"su 'ö -kē -gbeko
'ka bha -a -bha -
dhekpacyi -kaɔng
=plē ö ga do (21
zuee) 'ka. -Kwaa

'wɔn dō- 'ka =dhe "sego
=plē 'ö 'wo bha =nē 'ö
'wo "se 'ö- -nu 'gü -me
-nu 'wo ziö -sü 'ka "se
"pēpē 'wö to "kpung
=taa -a 'dhe 'dhö -a 'gü
-me -nu -ta, wo -mü.
-A -nu -gō mü
'yēnnɔg- "tüng bha, 'wo

-dhe -ga kö -dhe 'gü
gbaan tröo, kö 'gben-
-nu -wo "wī siē, kö -nu
'wö -we siē dhia" "piü
-a -nu -gō mü, -a -nu
=gbaan dō wo "dhi
"tunnɔg. Kö me 'bha -nu
'wo 'dhö kö "suü -ya -
da -a -nu 'gü, =wa

"kwēe ta wo -ta, "kēe
kö me "wēe 'bha -nu
-zē -a -nu zuē" =nii -yö
-da siē. =Dhe "tüng kpō
'nē 'bha 'dhö -ziö 'yö
pē bha 'ö ö bō -kē "dhü
-sü 'ka 'yö me =gban 'ö
gun kē- -naa ö 'flēē-
'gü.

Esipangyē, 'Flannɔsü, Kanada, 'Kɔɔsü, 'Gresü, Tiiki, Itali waa- Metii "se Alöziöri

"Siü -bha 'ö- wo "bü 'ka "kwi "puu waa- metii do "se 'gü -gbeko (zuee) -dhekpacyi 23 'ka kwe ya-
'gü.

"Se -nu 'wo bha
"siü -yö =gbɔɔn
-sü 'ka- -nu -ta
-dedewo.

Esipangē -se bha, -a -
bha "dhiü -yö -ziö.
"Siü 'ö -da -a 'gü -kwe
-nu 'wo -ziö tiidhō -nu

'ka, -yö kē pē -see.
-Kwe 2005 "bü "kadhi
"gblü kēng do ö -ko
"sɔɔdhu (150 000)

=nē 'ö -gü. -Kwe 'dhe
'ö dō- "piü 2006 "bü
"kadhi kēng do ö -ko
"saaga waa- "kadhi

"saaga (188.000) -nu 'gü 'ö gɔmaa "kadhi këng -yaaga (13 'Kɔɔsü "bü "kadhi
'yö -gü. -A 'dhe 'ö ('viong) 'ö -ziö -a 000) =në -gü kwɛɛ. 5000. 'Gresü "kadhi
kwɛɛ 2009 "bü =wɛnng -sü 'ka "bü - -A -bha bha "sɔdha 5000 'pö. Itali, "bü
"kadhi 17 000 ta "kɛɛ yöö- =gban "iin "dhasi -nu =në "kadhi 4 000 kë -gü 'ö
=në 'ö -gü 'yö 'gü pë -yö kë -see 'wo dho buu -da -sü mɛ =plɛ zë. "Sɛ -kpɛa
=polisü "saado zë -dedewo. 'Flanngsü, draan- 'yö- -nu -bha -nu 'wo to pë kë -see
"siü dhuu" -mɛ "kɛɛ -a "kwi -pö 'ö -kë buu ga -nu 'wo "siü - -nu 'gü 'pö.
-nu kpö 'gü. -Wo =Maaseyë 'ka "bü da. Kanada "bü "kadhi
kë "yi -nu -da pë "kadhi "gblü do waa- 12 000 =në -gü.

Mɛ =slɔɔ -pë -nu -wɔn

=Naanaa [=naa 'naa-] "dhɔɔ =ya -pö "Kɔdivuaa

"Kɔdivuaa -sɛ =ya -pö =dhe : Bonua, =Dabu, 'sü =saa waa- "wɛɛ 'bha -nu
=naanaa -wɔn 'gü. -A -kwe "Tiasale, Agbovilö Azagie waa- 'dhö, =në -ma 'yaa wo -a -nu
-kaɔng do ö ga "suesiö -naa Ono -nu bha, -a -nu zü -gban 'gü sɔnng -bha 'zü. =Wa kë "gbu-
=nɛ (1990) =naanaa 'ö 'dhö 'yö bha. =Ya kë "dhü kö wo- kë 'mü =dhe =tɔn. -A =plɛ -naa -mü =dhe -kwe
'tɔngdhö 'ö -ziö "gblü 'Ö gun -kwe 'ö -kë 1970 'gü 'ö -kë 2001 'ka bha, =naanaa
-kaɔngdo ö ga "sɔdhu -ta kwa -gun =naa "yi bho sië kwa suu 'bha 'wo- -dhe kayenö 'liisë
(15 000) 'yö gun =slɔɔ sië -de -go yö. 19972 waa- 1973 'yö -a "kidhung do -yö -gun ziö sië
kwa -go "kɔdivuaa. 'kwa -ya =naanaa bɔ -sü -bha 'wëë- këng do -ta (510 -flanng).
-Kwɛ 1999 'gü kwa kë "kwi "puu "sɛ 'gü. 'Wëë- 'yö "Kɛɛ -kwe 'ö -kë 2006 'ka bha
'tɔngdhö 213 620 -slɔɔ, "kɛɛ -gun -dedewo 'pë bha- 'gü. 'yö- "kidhung do 'dhö to 'wëë-
-kwe 'ö -ziö tiidhö (2007) 'yö -kaɔng -yiisiö (200 -flanng).
=lɔɔ 'yö -kë 'tɔngdhö 77 700 -Pö 'ö 'kwa- wo bha, -a -gen -mü Kayenö 'liisë bha -a "dhɔɔ 'yaa
'ka, 'yö -kwe 2008 'ö -ziö ya -bleesü -mü =dhe =bedhe -nu 'ö do 'zü "kwi "sɛ -nu 'gü. =Ya
'yö to 'tɔngdhö 60 000. -A 'wo- -nu =wɛnng =naanaa -dhe -pö. -A suu 'bha 'wo- -dhe 'Emë
-kë "dhü -sü bha 'pö- -nu 'wo -nu 'gü kö "yua 'ya 'dho -da -a 'de- 'dö- (MD2) =në- -wɔn 'dhö
-kë =naanaa -pö -nu 'ka -nu 'gü bha, -a -nu 'dhö, =kwɛɛ 'dhö =dɛɛ.

'Wɔn 'ö -gban -potaasü -wɔn -bha.

Pë -së 'ö yi zë -sü -ya -kë mɛ kwi 'gü

=Nao mɔɔ- -sü -yaa kë ☞ -Wa -pö gbeng gbeng =zinng 'gü - ☞ =Ya 'go mü yi zë
"dhü mɛ gbɛ 'waa yi zë -yi bha, -a -wɔn - bha bha -a 'ka. ☞ -A - "tüng 'yaa =gbleen 'zü,
'gbɛ 'zü. yö kë kwa -go wɔn 'gü -kwa yi zë kö - 'kwa 'dho -bhöpë
-Yö -së kö 'kwa yi zë "gbu-. yö kwa -zo 'kun -yö yö "gblüügblüü -bhö =dhe
kö -yö kwa -zo 'kun. ☞ Yi 'ö faan nu 'ka gbeng =zinng 'gü - baa -kɔn, "bhaa, =too,
-Dhioo 'ö =dhɔtrɔɔ -nu mɛ -dhe 'ö mɛ 'gü - bha. ☞ 'Yënnng- 'gü -yi bha 'dhö.
'wo- do wo =nɛ: dhe =baa -së 'ka ☞ 'kwa- zë -kɔ seennë ☞ =Ya 'go mü 'zü, mɛ
zë 'ö dho 'ö yö 'ka 'bha kë kö -ya =mɔɔ. zuë" -da -pë -nu 'wo

-kɛ -nu wo =dhe : 'dho- -nu mü-. "Doo 'ka -pɛ bha
 "kaflu, 'te-, we "nɛnɛɛ 'Kwa 'dho 'go- - -kwaa -bhö "vaandhö
 'ö -kɛ koka 'ka, 'kwa bhö. kö "bin 'yii 'ma =kö.

'Wɔn 'ö -gban troo -nu -bha mɛ wɔkɔ -nu 'gü

'Wɔn 'ö -gban mɛ -dewo =klang- kɛ -sü -bha =Dabu, =Sikenngsi waa- 'Tiasale

"Kwi -pö -yaaga 'ö (45). =Klang- -nu waa- mɛ -kaɔng =plɛ
 'wo -kɛ =Dabu, =gban -da 'kwɛɛ- ö ga -yiisiö (724). Kö -yö -sɛ kö 'mɛ
 =Sikenngsi waa- -sü -wo mɛ "gblü -Mɛ -wɔn -sɛ 'ö mɛ -nu 'ö 'kwa dɔ 'sɛɛdhe
 'Tiasale 'ka bha, mɛ do waa- mɛ kɛng "gblügblü -nu =klang- -wo pö -dhe waa- -ben
 =gblügblü -nu =klang- -yaaga waa- mɛ -kɛ 'ö- -kɛ mɛ -dhe ? zɛ -dhe 'ka kwa -dewo
 kɛ -sü 'ö mü -yö 'dho siɛ "saaga -Yö -dhe "puu -dhe 'gü, 'ö 'kwaa -dhetiidhe
 "dhiü -sɛ -dedewo. -waa- mɛ "sɔɔdhu =sɔɔ -sü 'ka. -Yö 'gü 'zü bha, 'kwa 'mɛ
 =Klang- kɛ -dhe 'ö 'wo (1385). -Gɔɔn -nu -tosea -bha =dhaklu -nu 'wo -dhe tii -dhe 'gü
 mü -a -nu -da 'kwɛɛ- -sü _wo mɛ kɛng 'ka. 'Mɛ 'ö 'yaa dɔ bha 'kwa- -nu faan dɔ
 -yö -kaɔng "sɔɔdo ö ga "sɔɔdo ö -kɔ "sɔɔdo 'sɛɛdhe -wo pö -sü 'ka, kö -wo kɛ =dhe kwa
 "sɔɔdo (66). =Klang- -waa mɛ do (661), 'ö 'yaa dɔ -a -ben zɛ 'dhö 'pö.
 -go -mɛ -nu -wo -kaɔng 'yö dhebɛ -nu 'wo -dhe 'ka, kö- -mɛ -yö
 -yiisiö ö ga "sɔɔdhu mɛ kɛng "sɔɔplɛ -dhetiidhe 'gü.

"Yu -wɔn

Gɔndɛnɛ do bha we mü -kɔ 'ö- go, -a -naa 'yaa 'dhö. =Ya we mü 'yö =ya -wɔ "bü. -A kɛ -pɛ 'ö gun
 'yö bha. =Dhekpacyi do 'ka 'yö- pö ö bha 'bɛɛ- dhe: <<A 'bɛɛ-, we "bhü 'ö 'ma- mü 'a -wɔ "bü yaa, 'kaa
 -dhioo 'nɛ 'bha dɔ n -ta
 -ee!>>

'Kwa- pö "dhü kö kwa- -pö =dhe 'sɛɛ ya 'ka- -wo pö 'wɔn 'dhe 'ö -gü 'ö 'yaa -sɛ -kaa pö n -dhe.

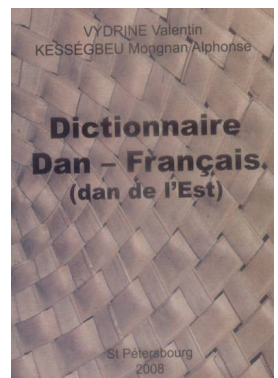
"Gwɛnng

<<'Mɛ 'yaa yöö =gwɛɛ 'yaa -gleng ma.>>

Pɛ -Wlangda -sü

Wo Kpö "gbıgbı -nu -ta "pu 'sɛɛdhe

-Wo kpö "gbıgbı -nu -ta "pu 'sɛɛdhe 'ö "kwi 'dhö- -dhe disionngnɛɛ bha kwa -bha
 =nɛ. Danwo pö -mɛ -nu 'kwa kwa -bha =sɔɔ. Kwaa- "Kɔdivuaa -sɛ -to "dhü -sü
 'gü 'mɛ 'ö 'sɛɛdhe ya 'ö- -nu -go kwa =nɛ 'ö 'kwa- mɛ -yaaga -naa 'ka. =Ya kɛ "dhü
 kö kwaa- "yuu -mü. -Kwaa- "yuu -mü. Kwa -bha =ya kɛ -sɛ.

'Ka ka bo 'sɛɛdhe ya- -wo pö -sü 'ka, 'wɔn 'bha =ya kɛ ka -go kö 'ka pö yi -dhe, -ka 'sɛɛdhe kɛ kö 'ka bɔ.
 Yii- 'dresü -mü 08 BP 857 Abidjan 08 'ka. Tel. 08 18 08 88 / 06 39 04 88

‘Mε -nu ‘ö ‘wo ‘sëédhε ‘ö ya- -kë, wo -mü =Sai Zoziasü , "Dhɔɔgbö Zafe, =Kesɩ Mɔyan Dhifɔngsü, Valangten Vidrinö waa- Edhena Pɛdhekwalösökaya ‘ö- -nu =gban =plε ‘wo go Dhusi ‘ö -da “Anesü ‘ö go ‘Suisü , -a -nu ‘ka.

-Pamebhamε

"Niml_{UU} : 29 "Su : -Zroo -Kwε : 2009 "Su -bha 'sëedhε -mü "Gwεεtaawo

‘Wɔn yaa kë –sü =ya sɔ =dεε -dedewo

‘Në dhebë ‘në ya, -a -kwε -yö kaɔng do ö ga do ‘yö dho ö dhuëë- =keng- ‘yö- dhuëë bha ‘ö ‘gu dɔ- -bha.